

Το σχολείο που ονειρεύομαι (διδακτικό σενάριο)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ - ΣΤΟΧΟΙ

A. Περιγραφή

Το συγκεκριμένο σενάριο αποτελεί διδακτική πρόταση για την αξιοποίηση των περισσότερων από τα κείμενα της υποενότητας Εκπαίδευση. Ξετυλίγεται σε 5 δίωρα (10 διδακτικές ώρες). Οι εργασίες/δραστηριότητες που προτείνονται μπορούν να τεθούν και ανεξάρτητα η μία από την άλλη δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στο συνάδελφο που θέλει να εφαρμόσει μία ή μερικές από αυτές να διευθετήσει όπως επιθυμεί το υλικό που θα διδάξει και το χρόνο που θα αφιερώσει στην ενότητα.

Το σενάριο πέρα από την Περιγραφή αποτελείται από τη Διδακτική πορεία και Τα φύλλα εργασίας (το τρίτο και το τέταρτο φύλλο εργασίας περιλαμβάνουν και εναλλακτική εκδοχή).

B. Στόχοι

Οι μαθητές :

- Να μάθουν να παρατηρούν, να αποκωδικοποιούν και να σχολιάζουν εικόνες.
- Να συνδέουν την εικόνα με το κείμενο και να αντιλαμβάνονται τη συμπληρωματική λειτουργία τους.
- Να σχολιάζουν την επιλογή του ρηματικού προσώπου.
- Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ αναφορικής και ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας.
- Να μπορούν να μελετούν μια διαφήμιση και να αντιλαμβάνονται το στόχο και την αποτελεσματικότητά της.
- Να συγκρίνουν δύο κείμενα και να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές.
- Να προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά του γραπτού επίσημου λόγου.
- Να συζητήσουν για το θέμα της εκπαίδευσης των νέων, της ανεργίας των πτυχιούχων, των στόχων ενός σωστού εκπαιδευτικού συστήματος.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο φύλλο εργασίας

Συζητήστε μεταξύ σας και σημειώστε στα κενά, ώστε στη συνέχεια να μπορέσετε να παρουσιάσετε τη δουλειά σας στην ολομέλεια της τάξης

1 ^η ομάδα	2 ^η ομάδα	3 ^η ομάδα	4 ^η ομάδα	5 ^η ομάδα
				

1. Περιγράψτε σύντομα την εικόνα που σας δόθηκε (μέγεθος, χρώματα, θέμα κτλ.)

.....
.....
.....
.....
.....

2. Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας προκαλεί η εικόνα (και το σύντομο κείμενο - όπου ακολουθεί)

.....
.....
.....
.....
.....

3. Να γράψετε μια σύντομη ιστορία (1 -2 παράγραφοι) με αφορμή την εικόνα που δόθηκε στην ομάδα σας.

.....
.....
.....
.....
.....

2^ο φύλλο εργασίας

A' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο, απόσπασμα από το έργο του Μ. Λουντέμη *Ένα παιδί μετράει τα' άστρα*, συζητήστε μεταξύ σας και σημειώστε στα κενά, ώστε στη συνέχεια να μπορέσετε να παρουσιάσετε τη δουλειά σας στην ολομέλεια της τάξης

1. Παρατηρώντας τον διάλογο μεταξύ δασκάλου και μαθητή να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του προφορικού λόγου.

(Πριν απαντήσετε, αναζητήστε στο διαδίκτυο και ρίξτε μια ματιά στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών)

.....
.....
.....
.....
.....

2. «Γράμματα του σχολείου ... εδώ ή εκεί»

Να μετατρέψετε την απάντηση του παιδιού σε πρωτοπρόσωπο λόγο και να σχολιάσετε την επιλογή του προσώπου στο κείμενο.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Στο απόσπασμα διαφαίνεται η λαχτάρα του παιδιού για το σχολείο, για τα γράμματα αλλά και το δίλημμα που αντιμετωπίζει: «Γνώση ή επιβίωση». Πώς τελικά συμβιβάζει αυτά τα δύο; Γιατί, πιστεύετε, ο Μέλιος λαχταρά τόσο πολύ το σχολείο;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

B' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. «Γράμματα του σχολείου», «Γράμματα του ποδαριού» αναφέρεται στο κείμενο. Τι σημαίνει κατά την άποψή σας αυτή η διαπίστωση /διάκριση που κάνει το παιδί; Γιατί θεωρεί τόσο σημαντικά τα γράμματα του σχολείου;

.....
.....
.....

.....
.....

Γ' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3 . Με αφορμή το κείμενο να συζητήσετε και να διατυπώσετε ορισμένους από τους λόγους που ενδεχομένως αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες μάθησης.

.....
.....
.....
.....

Δ' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. Ο Μέλιος της ιστορίας μας προσπαθεί κάτω από αντίξοες συνθήκες να μάθει γράμματα. Να αναφέρετε σύγχρονες περιπτώσεις μαθητών, που παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν επιμένουν να προσπαθούν να κατακτήσουν τη γνώση.

.....
.....
.....
.....

Ε' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. Ο Μέλιος προσφέρει στον δάσκαλο ένα ποσό ως αμοιβή για τα μαθήματα που θα του κάνει. Γιατί ο δάσκαλος δέχεται τα χρήματα από το παιδί; Πολλοί υποστηρίζουν ότι οι μαθητές θα έπρεπε να πληρώνουν για την εκπαίδευσή τους, ώστε να εκτιμούν περισσότερο το σχολείο. Συμφωνείτε με αυτή την άποψη;

.....
.....
.....
.....

Μ. Λουντέμης

Ένα παιδί μετράει τ' άστρα

(απόσπασμα 1)

Όσπου να κλείσει κείνη η χρονιά, είχε καταπιεί κι άλλα καμιά δεκαριά βιβλία. Τότε πήρε να γίνεται λόγος για κείνο το παραπαιδί, σ' όλα τα σπίτια. Το 'μαθε κι ο δάσκαλος, και μια μέρα του παράγγειλε να πάει να τον δει. Βάζει, λοιπόν, ένα παστρικό πουκάμισο και πάει.

-Α, έλα δω... του κάνει ο δάσκαλος. Εσύ είσαι που λες τα παραμύθια;

-Δε φταίω γω... έκανε το παιδί.

-Και ποιος σου είπε ότι φταις; Καλά καμωμένα είν' αυτά που κάνεις. Μα γιατί δεν έρχεσαι να σε γράψουμε να μάθεις και γράμματα του σκολειού; Έ; Δεν τ' αγαπάς;

Γράμματα του σκολειού! Αν τ' αγαπούσε! Μα υπήρχαν πιο γλυκά γράμματα! Πώς όμως να τα μάθει; Αυτός μάθαινε γράμματα του ποδαριού, γράμματα τής τρεχάλας, μιαν αράδα εδώ και μιαν εκεί. Μαζί με τα δαμάλια. Να βοσκάν εκείνα γρασίδι κι αυτός βιβλίο. Αν τ' αγαπούσε λέει! Τι λόγια είν' αυτά που λες, κυρ δάσκαλε! Μα πόσα κομμάτια θα γίνει ένα τόσο δα ανθρωπάκι; Βλέπεις, τα σκολειά σ' αυτόν τον κόσμο είναι όλα σκολειά της μέρας. Ανοίγουνε τις πόρτες τους μαζί με τα μαντριά. Πού να πάει; Εδώ ή εκεί;

Πάει λοιπόν με το κοπάδι. Και παίρνει λίγο χρήμα, που είναι πηχτός ιδρός. Το μαζεύει λίγο λίγο, όπως το μερμηγκάκι το σπόρο. Έχει κάτι σχέδια... Σκοπεύει, σα θα μαζέψει κάμποσα, να πάει στο δάσκαλο και να του πει: «Να, πάρε, και δος μου γράμματα, γράμματα καλά όμως, του σκολειού...». Έχει την ελπίδα ότι έτσι δε θα τον διώξουν. Έχει ακουστά για τους δασκάλους ότι είναι καταδεχτικοί άνθρωποι και δε θα τον αποπάρουνε.

Και, τώρα, να, ο δάσκαλος ήρθε μοναχός του. Η καλή του τύχη τον έφερε μπροστά του. Και τι;... Δάσκαλος αληθινός, με γυαλιά! Και τον καλάει και στο σπίτι του. Ωρα ήταν λοιπόν. Πιάνει κι αυτός το σακάκι του και το κουνάει.

Τ' είν' αυτό; Ρωτά ο δάσκαλος.

-Χρήματα.

-Πού τα 'βρες;

-Τα κέρδισα.

-Και γιατί τα κουνάς;

-Είναι για γράμματα. Μα δεν είναι πολλά. Άμα τα κάνω μπόλικά, θα τα φέρω εδώ να μου μάθεις. Μπορεί να γίνει αυτό, κυρ δάσκαλε;

-Αν μπορεί;...

Ο δάσκαλος έβαλε τη γροθιά του στο μάτι για να διώξει ένα σκουπίδι. Ύστερα κοίταξε το παιδί βαθιά στα μάτια.

-Λοιπόν... πήγε να του πει.

Η φωνή του ήταν κάπως αλλιώςτικη, έτσι λιγάκι σα βραχνή.

-Άστα... Άστα εκεί, είπε, και πήγαινε... Αύριο, που θα παχνίσεις τα δαμάλια σου, έλα... του λέει.

-Να πάρω πλακοκόντυλο, δάσκαλε; Να πάρω χαρτιά, μολύβια;

-Όχι, όχι, καλό μου παιδί... πώς είναι τ' όνομά σου;

-Μέλιος.

-Όχι, Μέλιο.

Και πάλι ήταν αλλαγμένη ή φωνή του, πιο πολύ αλλαγμένη

και πιο βραχνή.

Το παιδί στάθηκε λίγο. Ύστερα άδειασε την τσέπη του στο τραπέζι κι έφυγε. Ο δάσκαλος ούτε γύρισε να το δει. Αφανίστηκε να κοιτά έξω απ' το παράθυρο, σα να ξεφύτρωσε ξαφνικά εκεί έξω κάνας καινούριος κόσμος και πάσκιζε να τον μάθει.

Απ' τ' άλλο βράδυ άρχισε να πηγαίνει. Σα συγύριζε τα βόδια και τα πότιζε και τα πάχνιζε, έχυνε στο κεφάλι του ένα μαστραπά νερό, σφουγγιζότανε, έχωνε στον κόρφο του τα χαρτιά του, και κλεφτά κλεφτά τρύπωνε στο σπίτι του δάσκαλου. Τα 'χανε συμφωνήσει οι δυο τους, να μη μαθευτεί το μυστικό τους πουθενά.

Μ. Λουντέμης,
Ένα παιδί μετράει τ' άστρα

3^ο φύλλο εργασίας

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα:

Το προφίλ των διδασκόντων, αλλαγή στο ρόλο του δασκάλου, Τότε είδα να περνάει η πομπή...

και επιλέξτε μια από τις παρακάτω εργασίες:

1. Να συγκρίνετε τον δάσκαλο της συγκεκριμένης εικόνας –σχολιάζοντας τη γλώσσα του σώματος με τον δάσκαλο που περιγράφεται στο άρθρο και να συζητήσετε με τους συμμαθητές σας τους δύο αυτούς τύπους συνδέοντάς τους με την αντίστοιχη εποχή. Στη συνέχεια να αναζητήσετε φωτογραφικό υλικό στο διαδίκτυο προκειμένου να φτιάξετε ένα μικρό βίντεο σχετικό με το *προφίλ των διδασκόντων*.

Να παρατηρήσετε και να σχολιάσετε τον ποιητικό λόγο (ποιητική λειτουργία της γλώσσας - χαρακτηριστικά) και να τον συγκρίνετε με τον πεζό γραπτό λόγο (αναφορική λειτουργία της γλώσσας) στο κείμενο *Αλλαγή στον ρόλο του δασκάλου*. (Πριν απαντήσετε, αναζητήστε στο διαδίκτυο και ρίξτε μια ματιά στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών)

Μετά, να γράψετε λεζάντες για τις εικόνες του βίντεο είτε σε πεζή μορφή, είτε με ποιητικό ρυθμό και τρόπο

2. Αφού σχολιάσετε την εικόνα του μαθητή - πώς νιώθει, τι μπορεί να σκέπτεται, πώς βιώνει τη στιγμή που βρίσκεται στον πίνακα ... - να δώσετε τα αντίστοιχα συναισθήματα του μαθητή που ο δάσκαλός του έχει τα χαρακτηριστικά του δασκάλου του άρθρου. Στη συνέχεια να αναζητήσετε φωτογραφικό υλικό στο διαδίκτυο προκειμένου να φτιάξετε ένα μικρό βίντεο σχετικό με το *προφίλ των διδασκομένων*.

Να παρατηρήσετε και να σχολιάσετε τον ποιητικό λόγο (ποιητική λειτουργία της γλώσσας - χαρακτηριστικά) και να τον συγκρίνετε με τον πεζό γραπτό λόγο (αναφορική λειτουργία της γλώσσας) στο κείμενο *Αλλαγή στον ρόλο του δασκάλου*. (Πριν απαντήσετε αναζητήστε στο διαδίκτυο και ρίξτε μια ματιά στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών) .

Μετά, να γράψετε λεζάντες για τις εικόνες του βίντεο είτε σε πεζή μορφή, είτε με ποιητικό ρυθμό και τρόπο.

Ή εναλλακτικά

3^ο φύλλο εργασίας

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα:

Το προφίλ των διδασκόντων, αλλαγή στο ρόλο του δασκάλου, Τότε είδα να περνάει η πομπή...

και συζητήστε μεταξύ σας και σημειώστε στα κενά, ώστε στη συνέχεια να μπορέσετε να παρουσιάσετε τη δουλειά σας στην ολομέλεια της τάξης

1. Περιγράψτε σύντομα την εικόνα που σας δόθηκε (μέγεθος, χρώματα, θέμα κτλ.).
Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας προκαλεί ;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Να συγκρίνετε τον δάσκαλο της συγκεκριμένης εικόνας –σχολιάζοντας τη γλώσσα του σώματος - με τον δάσκαλο που περιγράφεται στο κείμενο *Αλλαγή στο ρόλο του δασκάλου* και να συζητήσετε με τους συμμαθητές σας τους δύο αυτούς τύπους συνδέοντάς τους με την αντίστοιχη εποχή. Σημειώστε στον παρακάτω πίνακα μερικές ομοιότητες και διαφορές

ΣΥΓΚΡΙΣΗ	
ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ
....	....

Το προφίλ των διδασκόντων

(ΒΗΜαγazine, Εκπαίδευση, Επάγγελμα δάσκαλος, Κατερίνα Κολιού)

Εικόνα

5

Αλλαγή στον ρόλο του δασκάλου

Πρώτος και βασικός φορέας της εκπαίδευσης ο δάσκαλος, όποιες αλλαγές κι αν γίνονται στη θεωρία και στην πράξη, παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος στην εξέλιξη και στην πρόοδο της κοινωνίας που πλάθεται στα θρανία. Από το δάσκαλο εξαρτάται η προκοπή του μαθητή, γιατί ο δάσκαλος στήνει το πρότυπο της δουλειάς και του ανθρώπου, με την ποιότητα της διδασχής του και με την ατμόσφαιρα που δημιουργεί στο σχολείο. Με αυτά τα δυο θα πετύχει την ανανέωση στην εκπαίδευση. Αφού η βασική αλλαγή στη εκπαίδευση αφορά την κοινωνική πλευρά της λειτουργίας της αυτή καθορίζει το είδος και τη μορφή της εργασίας, και τη σχολική ατμόσφαιρα. Το άνοιγμα του σχολείου σε συνεχή συνεργασία και αλληλεξάρτηση με την κοινωνία και την κοινότητα εμπλέκει το δάσκαλο, όπως και το μαθητή, σε συνεχή επαφή με τον εξωσχολικό κόσμο. Έτσι καθήκον του δασκάλου είναι σήμερα να παίρνει και να χρησιμοποιεί σαν εκπαιδευτικά μέσα στοιχεία που ως τώρα ήταν ξένα για το σχολείο.

Τέτοια στοιχεία προσφέρουν τα μαζικά μέσα επικοινωνίας, οι πολιτιστικές και οι καθημερινές δραστηριότητες της κοινότητας, οι γνώσεις που προέρχονται από διάφορες επιστήμες, οι εμπειρίες που προσφέρουν η βιομηχανία, η βιοτεχνία, οι αγροτικές ασχολίες. Κοινωνική υποχρέωση και δημοκρατική ηθική απαιτούν από το

δάσκαλο να μη δώσει στους μαθητές του τα στοιχεία αυτά σαν χωριστές γνώσεις ή ανεξάρτητα γεγονότα, αλλά να τα οργανώσει σε σύνολα, όπως και είναι, και να γίνει ο ίδιος σύνδεσμος ανάμεσα στον νέο άνθρωπο και στο πολύμορφο περιβάλλον του. Το πλάτεμα αυτό στο έργο του προϋποθέτει ότι ο δάσκαλος θα είναι ενήμερος πάνω στα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα και στα θεωρητικά ρεύματα της εποχής και

θα γνωρίζει καλά το πολιτιστικό περιβάλλον του μαθητή. Ακόμη προϋποθέτει ότι ο δάσκαλος δεν θα βλέπει τον εαυτό του σαν πηγή γνώσης ή σαν προμηθευτή πληροφοριών, αλλά σαν άτομο που ενορχηστρώνει τη μάθηση και βοηθεί τους μαθητές να αποκτήσουν δική τους θεώρηση του κόσμου. Αυτό χρειάζεται να γίνει πίστη στο δάσκαλο της όποιας βαθμίδας, από το νηπιαγωγείο ως το πανεπιστήμιο. Για να πετύχει ο δάσκαλος κάτι τέτοιο, χρειάζεται να εφαρμόσει καινούρια συστήματα, να υιοθετήσει σύγχρονες μεθόδους, να δουλέψει μέσα και έξω από το σχολείο με παιδιά και με ενήλικες, ως να φυσήξει τελικά καινούριος άνεμος και να ξαναζωντανέψει το σχολείο.

Κατερίνα Κολιού
Επάγγελμα δάσκαλος
BHMagazino, Εκπαίδευση

Κούλα Αδαλόγλου

Τότε είδα να περνάει η πομπή.....

Όταν ξαφνικά

είδα παράμερα το δάσκαλο,

λίγο σκυφτός κι αδυνατισμένος μου φάνηκε.

Πατούσε ελαφρά πάνω στα φύλλα

και κάτι έψαξε να πάρει απ' τη μεγάλη τσάντα.

Και μεμιάς σκόρπισαν τριγύρω φθόγγοι.

Άλλοι βαριοί πάτησαν στη γη

κι άλλοι αναρριχητικοί πετάξανε κλαδιά και ψήλωσαν.

Ξέκρινα τότε σκουριασμένο το κλειδί στην τσάντα.

Έδωσα μια, πιάστηκα από τ' αναρριχώμενα φωνήματα

κι εκείνα μ' απίθωσαν καταγής.

Πάμε, του είπα. Καιρός να ξεκλειδώσεις το σχολείο.

Με κοίταξε στοχαστικά και, ναι

είναι καιρός, χαμογέλασε.

Γρήγορα, πριν πάρουνε χαμπάρι πως τους ξέφυγα, είπα.

Να βιαστούμε

Κι ήταν τότε που ήρθαν τα παιδιά.

Πολλά παιδιά, όλο ζωή και υγεία.

Έπαιζαν με τους φθόγγους κι εκείνοι, υπομονετικοί,

έγιναν έλκηθρα,

έγιναν μπάλες, μπαλόνια, αερόστατα.

Μαζεύτηκε το πλήθος και κοιτούσε,

κάπου κάπου ένας φθόγγος καθότανε πάνω στον ώμο,

στο χέρι ή στο κεφάλι τους,

τον κοίταζαν αυτοί προσεχτικά

και κ α τ α λ ά β α ι ν α ν.

Οι προεξάρχοντες ενοχλημένοι διέλυσαν την πομπή.

Ήταν η στιγμή

που η παλιά κλειδαριά

δέχτηκε μέσα της και πάλι το κλειδί

κι απάντησε στο γύρισμα του

με το χαρμόσυνο τρίξιμο
της δικαιωμένης προσμονής.
Μπήκαμε στη μεγάλη αυλή.
Ο ήλιος χάιδευε ένα καλό χορτάρι.
Χαλάσματα γύρω.
Πόση δουλειά,
να στήσουμε τις αίθουσες
να πλύνουμε το χρόνο
να εξευμενίσουμε την αυστηρή βιβλιοθήκη.
Κι όπως ήρθανε αμέσως τα παιδιά
Δεν είχαμε πού να τα βάλουμε.
Κάθισαν κάτω κι ήτανε χαρούμενα.

Κούλα Αδαλόγλου,
Μαθητεία στην αναμονή, 2001

4^ο φύλλο εργασίας

Επιλέξτε ένα από τα παρακάτω θέματα (ή προτείνετε ένα δικό σας) και φτιάξτε ένα power point με σκοπό να παρουσιάσετε σύντομα και παραστατικά τις σκέψεις σας. (Θα βοηθηθείτε διαβάζοντας τα παρακάτω κείμενα που σας δίδονται (*Ανασκουμπωθείτε και φουλ διάβασμα, διαφήμιση και οι 30ντάρηδες αναζητούν μόρφωση*) ανατρέχοντας για σχετικές πληροφορίες σε έγκυρες πηγές στο διαδίκτυο).

Θέματα:

1. Ο προγραμματισμός του διαβάσματος αφαιρεί το άγχος και συμβάλλει στην επιτυχία
2. Συμβουλές για τις Πανελλήνιες εξετάσεις
3. Πανελλήνιες εξετάσεις: Η οικονομική διάσταση του θέματος
4. Είναι οι Πανελλήνιες εξετάσεις μονόδρομος για μια επιτυχημένη επαγγελματική αποκατάσταση;
5. **Δημόσιο πανεπιστήμιο, ανοιχτό πανεπιστήμιο, ιδιωτικό πανεπιστήμιο**

2. Αφού σχολιάσετε την εικόνα του μαθητή - πώς νιώθει, τι μπορεί να σκέπτεται, πώς βιώνει τη στιγμή που βρίσκεται τον πίνακα - να δώσετε τα αντίστοιχα συναισθήματα του μαθητή που ο δάσκαλός του έχει τα χαρακτηριστικά του δασκάλου του άρθρου. Στη συνέχεια να αναζητήσετε φωτογραφικό υλικό στο διαδίκτυο προκειμένου να φτιάξετε ένα μικρό βίντεο σχετικό με το *προφίλ των διδασκομένων*

Να παρατηρήσετε και να σχολιάσετε τον ποιητικό λόγο (ποιητική λειτουργία της γλώσσας - χαρακτηριστικά) και να τον συγκρίνετε με τον πεζό γραπτό λόγο (αναφορική λειτουργία της γλώσσας) στο κείμενο *Αλλαγή στο ρόλο του δασκάλου*. (Πριν απαντήσετε, αναζητήστε στο διαδίκτυο και ρίξτε μια ματιά στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών/άρθρο)

Μετά, να γράψετε λεζάντες για τις εικόνες του βίντεο είτε σε πεζή μορφή, είτε με ποιητικό ρυθμό και τρόπο

Ή εναλλακτικά

4^ο φύλλο εργασίας

Να διαβάσετε τα παρακάτω κείμενα *Ανασκουμπωθείτε και φουλ διάβασμα, διαφήμιση: Λάθος σχολή, λάθος ζωή και Οι 30άρηδες ζητούν μόρφωση*, να συνεργαστείτε μεταξύ σας και να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η απόκτηση ενός πανεπιστημιακού πτυχίου για την επαγγελματική αποκατάσταση;

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Είναι τελικά μόνο βιοποριστικοί οι λόγοι που ωθούν τους νέους να συνωστίζονται έξω από τις πύλες των πανεπιστημιακών σχολών; Ποια άλλα οφέλη αισθάνονται ότι θα αποκομίσουν από την πανεπιστημιακή παιδεία;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Γράψτε μια σύντομη επιστολή στον πιο έμπιστο/έμπιστη φίλο/φίλη σας προκειμένου να του εκθέσετε τις σκέψεις, τους φόβους και τις προσδοκίες από τις Πανελλαδικές εξετάσεις που αποφασίσατε να δώσετε ή να μη δώσετε. (2-3 παράγραφοι)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ανασκουμπωθείτε και φουλ διάβασμα

Νά λοιπόν που φτάσαμε στη μέση της σχολικής χρονιάς ή μάλλον την καβαντζάραμε ήδη. Με άλλα λόγια δηλαδή, τον φάγαμε τον γάιδαρο και πάμε για άλλα. Τέσσερεις μήνες απομένουν ημερολογιακά, μέχρι να χτυπήσει το πρώτο κουδούνι των εξετάσεων. Αν τώρα αφαιρέσουμε τις διακοπές του Πάσχα, λόγω της Καθαρής Δευτέρας, κάτι από την πρωτομαγιά, μας μένουν 3 μήνες και λίγες ημέρες, κουραφέξαλα δηλαδή.

Επομένως, τελείωσαν τα ψέματα. Ανασκουμπωθείτε, γιατί σε λίγο θα τρέχετε και δεν θα φτάνετε. Τώρα μπορείτε να φτιάξετε ένα πολύ αποδοτικό πρόγραμμα, που με σωστό και συστηματικό διάβασμα να σας αποδώσει τα μέγιστα. Έχετε όλο το χρόνο μπροστά σας, φτάνει να γίνετε μεθοδικοί και χωρίς άλλες αναβολές. Διαφορετικά τα κενά θα παραμείνουν, θα πολλαπλασιαστούν, και έπειτα θα πρέπει να επιλέξετε τι να καλύψετε και τι να αφήσετε εκτός. Μια κατάσταση δηλαδή που θα σας φέρει ανασφάλεια, η ανασφάλεια θα φέρει άγχος, το άγχος ξενύχτι και ο κύκλος από τον οποίο δεν θα μπορέσετε να βγείτε θα μπερδεύεται ολοένα. Είστε, λοιπόν, σε μια κρίσιμη καμπή και χρονικά και κυριολεκτικά και πρέπει να την εκμεταλλευτείτε όσο είναι καιρός. Όλα τα άλλα θα έρθουν από μόνα τους. Το καλοκαίρι είναι μπροστά σας, οι μέρες οι επόμενες των εξετάσεων θα είναι και πολλές και καλές. Σκεφτείτε το.

www.theschooligans.gr

ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΤΕΛΕΙΩΣΑΝ:

ΛΑΘΟΣ ΣΧΟΛΗ, ΛΑΘΟΣ ΖΩΗ!

Αν η Σχολή που "έπιασες" δε σε ικανοποιεί και τώρα, ψύχραιμα πια, διαπιστώνεις ότι δεν έχεις επαγγελματική προοπτική, **μη συμβαστείς :**

Διάλεξε την ειδικότητα που πραγματικά επιθυμείς σ'ένα από τα 6 κορυφαία ΙΕΚ και απόκτησε δίπλωμα αναγνωρισμένο από το κράτος και την Ε.Ε.

Με την αποφοίτησή σου, μπορείς να συνεχίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για απόκτηση Πανεπιστημιακού τίτλου στον τομέα που επέλεξες.

Ακολούθησε την κλίση σου :
**Οι Πανελλαδικές τελείωσαν.
Τα όνειρά σου, όχι!**

Αν είσαι ήδη φοιτητής συμπλήρωσε τις σπουδές σου στα ιδιωτικά ΙΕΚ.
Εξασφάλισε την επαγγελματική σου επιτυχία.

Απόστολος Λακασάς
Οι 30άρηδες αναζητούν μόρφωση

[...]

Η ανταγωνιστική αγορά εργασίας ωθεί όλο και περισσότερους τριαντάρηδες – νέους δηλαδή που έχουν πια περάσει τη «φοιτητική περίοδο» των 18 με 22 – να επιδιώκουν να «θωρακισθούν» με πανεπιστημιακή μόρφωση. Ενδεικτικό είναι ότι οι περισσότεροι φοιτητές του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου – που δίνει τη δυνατότητα για εξ αποστάσεως εκπαίδευση – βρίσκονται γύρω από την κρίσιμη ηλικία των 30. Εχοντας ήδη εισέλθει στην περίοδο των υποχρεώσεων (εργασία, ίσως οικογένεια) επιδιώκουν είτε να αποκτήσουν έναν πρώτο πανεπιστημιακό τίτλο είτε να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές, που θα τους βοηθήσουν να εξελιχθούν επαγγελματικά.

[...]

Το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο ήλθε να καλύψει το σημαντικό πεδίο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ήδη, στις ΗΠΑ η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει γίνει θεσμός, ενώ στην Ευρώπη σήμερα υπάρχουν αντίστοιχα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κ. Λυκουργιώτη, στη Μεγάλη Βρετανία, στην Ισπανία, στην Ολλανδία, τη Γερμανία, την Πορτογαλία και την Ισπανία. Το πλέον επιτυχημένο θεωρείται το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο της Μεγάλης Βρετανίας με 250.000 φοιτητές, ενώ σε αυτά της Ισπανίας και της Γερμανίας οι φοιτητές προσεγγίζουν τις 70.000.

Απόστολος Λακασάς
Οι 30άρηδες αναζητούν μόρφωση
[Καθημερινή](#), 09.11.2003

5^ο φύλλο εργασίας Β'

Να διαβάσετε το παρακάτω κείμενο *Ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του* και να απαντήσετε σε δύο από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τα δύο κείμενα *Η νέα ελληνική μετανάστευση* και *ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του* αναφέρονται στο ίδιο θέμα, της μετανάστευσης ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό. Να συγκρίνετε τα δύο κείμενα και

α) Να εντοπίσετε τις διαφορές τους ως προς την πραγμάτευση του θέματος. β) Ποια σημεία των δύο κειμένων θεωρείτε πιο ισχυρά (πρόβλημα, συναισθήματα, προβληματισμό);

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Να συζητήσετε την εικόνα και τα ποσοστά και να σχολιάσετε την ανάγκη των νέων σήμερα να κάνουν επιπλέον σπουδές από τις βασικές τους (μεταπτυχιακό, διδακτορικό).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Να σχολιάσετε τον τίτλο και τον υπότιτλο του άρθρου (γλώσσα, ύφος, σχέση με το περιεχόμενο του άρθρου...)

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

N. Μαραβέγιας
Η νέα ελληνική μετανάστευση

...
Από τις αρχές της δεκαετίας του '90, μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, η Ελλάδα έγινε πλέον χώρα υποδοχής μεταναστών, κυρίως από τα Βαλκάνια, ενώ στη συνέχεια, η χαλαρή μεταναστευτική πολιτική και η θέση της χώρας μας ως πύλης προς τη Δύση, οδήγησαν σε είσοδο μεταναστών κυρίως από ασιατικές χώρες, σε αριθμούς που δεν έχουν προηγούμενο σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Σήμερα, η κατάσταση έχει αλλάξει ριζικά. Η προϊούσα οικονομική δυσπραγία από το 2009 και μετά, οδηγεί όλο και περισσότερους νέους Έλληνες να αναζητούν και πάλι εργασία στο εξωτερικό. Μόνο που τώρα αυτοί οι νέοι δεν είναι ανειδίκευτοι, αλλά αντίθετα κυρίως επιστήμονες με γνώσεις και δεξιότητες, που όλο και περισσότερο δεν μπορούν να απασχοληθούν στην ελληνική οικονομία. Πρόκειται για μια νέα μετανάστευση, η οποία όχι μόνο δεν προσφέρει τίποτα στη χώρα μας, αλλά αντίθετα την αποστερεί από το πιο ταλαντούχο και εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Μια ματιά στα ποσοστά ανεργίας των νέων επιστημόνων, όχι μόνο των θεωρητικών, αλλά και των θετικών και τεχνολογικών επιστημών, δείχνει το μέγεθος του προβλήματος της αξιοποίησης του ανθρώπινου κεφαλαίου στη χώρα μας, για το «σχηματισμό» (εκπαίδευση) του οποίου έχουν δαπανηθεί τεράστια ποσά.

Δεν πρόκειται μόνο για προσωπικά «δράματα» των νέων, οι οποίοι δεν έχουν επαγγελματική προοπτική στην πατρίδα τους, ύστερα από πολύχρονες και πανάκριβες, συχνά και μεταπτυχιακές, σπουδές, αλλά για μέγα εθνικό δράμα με ανυπολόγιστες συνέπειες για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, η οποία απασχολεί ανειδίκευτους εργάτες, αλλά αδυνατεί να απασχολήσει νέους εξειδικευμένους επιστήμονες, προς όφελος προφανώς των χωρών στις οποίες αναγκαστικά μεταναστεύουν...

Ναπολέον Μαραβέγιας
Η νέα ελληνική μετανάστευση
Ελευθεροτυπία, 6/2/2011

Λόης Λαμπριανίδης

Όταν ο Κρόνος τρώει τα καλύτερα παιδιά του

Η αύξηση αυτών που συμπληρώνουν βιογραφικά στις δύο ευρωπαϊκές ηλεκτρονικές πύλες είναι δραματική.

Η κρίση που περνάει η χώρα μας έχει αναδείξει πολλές από τις υπάρχουσες αδυναμίες της, μια τέτοια είναι και η αδυναμία να αξιοποιήσει το επιστημονικό δυναμικό της για την ανάπτυξή της, το οποίο και μεταναστεύει στο εξωτερικό. Αυτή η φυγή το τελευταίο διάστημα με την κρίση έχει ενταθεί. Συγκεκριμένα, όπως έδειξα σε πρόσφατη μελέτη μου (Επενδύοντας στη φυγή: Η διαρροή επιστημόνων από την Ελλάδα την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εκδόσεις Κριτική), στις αρχές του 2010 εργάζονταν στο εξωτερικό περίπου 125.000 Έλληνες επιστήμονες, αριθμός που αντιστοιχούσε στο 10% του συνόλου των επιστημόνων που ζουν στην Ελλάδα. Λόγω της οικονομικής κρίσης, η φυγή αυτή εντείνεται όπως δείχνουν διάφορες ανεκδοτολογικού τύπου αναφορές στον τύπο αλλά και κάποια πιο «στέρεα» δεδομένα, όπως η δραματική αύξηση του αριθμού αυτών που συμπληρώνουν τα βιογραφικά τους στις δυο ευρωπαϊκές ηλεκτρονικές πύλες (European Job Mobility Portal EURES και Europass CVs) για να μεταναστεύσουν, που είναι κατεξοχήν πτυχιούχοι.

...

Εκπαιδευτικό επίπεδο των Ελλήνων επιστημόνων που εργάζονται στο εξωτερικό

Αναδύεται, λοιπόν, ένα αμείλικτο ερώτημα: Γιατί χιλιάδες επιστήμονες, κυρίως νέοι με καλές και πολυετείς σπουδές, αναζητούν καλύτερη τύχη στο εξωτερικό; Αναμφίβολα αυτό οφείλεται στο ότι στην Ελλάδα υπάρχει αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης επιστημονικού δυναμικού, όπως προκύπτει από τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, υποαπασχόλησης, ετεροαπασχόλησης, απασχόλησης σε δουλειές κατώτερες των προσόντων, χαμηλές αμοιβές επιστημόνων κ.λπ. Όμως, η αναντιστοιχία αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα της «υπερεκπαίδευσης» των Ελλήνων, μια που με βάση τις διεθνείς συγκρίσεις η Ελλάδα κατατάσσεται 21η σε 30 χώρες της Ευρώπης ως προς τον αριθμό των επιστημόνων ανά κάτοικο.

Η αναντιστοιχία λοιπόν προσφοράς και ζήτησης θα πρέπει να ερμηνευθεί κυρίως ως απόρροια της περιορισμένης ζήτησης για επιστήμονες. Γιατί οι επιχειρήσεις της Ελλάδας δεν έχουν καταφέρει να μετακινηθούν στην αλυσίδα παραγωγής της αξίας ώστε να παράγουν πιο σύνθετα προϊόντα και υπηρεσίες έντασης γνώσης και τεχνολογίας. Για να υπάρχουν λοιπόν βάσιμες ελπίδες να περιοριστεί η φυγή επιστημόνων και να επαναπατριστούν κάποιοι από αυτούς που έχουν φύγει ήδη, θα

πρέπει να αλλάξει το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, στόχος που μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε μεσο-μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα η Ελλάδα πρέπει να αξιοποιήσει το πολύτιμο ανθρώπινο αυτό κεφάλαιο θεωρώντας ότι, στο άμεσο μέλλον τουλάχιστον, θα παραμείνει στο εξωτερικό. Θα πρέπει λοιπόν η Ελλάδα να αναγνωρίσει ρητά και με επίσημο τρόπο την τεράστια σημασία αυτού του ανθρώπινου κεφαλαίου. Επίσης, πρέπει να διευκολύνει την απρόσκοπτη πραγματοποίηση κάθε δυνατής συνεργασίας αυτών των ανθρώπων με την Ελλάδα, τόσο από τη χώρα στην οποία βρίσκονται όσο και διευκολύνοντάς τους να εργαστούν κατά διαστήματα στην Ελλάδα. Έτσι, θα μεταφέρουν τις ιδέες, τις γνώσεις και την τεχνογνωσία τους, μέσα από ουσιαστικές συνεργασίες με πανεπιστήμια, με ιδιωτικές επιχειρήσεις ή και με την ίδρυση δικών τους επιχειρήσεων. Αυτό ίσως αποτελέσει και τη «γέφυρα», η οποία κάποια στιγμή, αργότερα, θα τους φέρει πίσω, με αναμφισβήτητα θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Δυστυχώς, δεν είμαι καθόλου αισιόδοξος ότι μπορεί να υπάρξει κάποια θετική πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση, μια που αυτοί που μας κυβερνούν δεν φαίνεται να έχουν κατανοήσει τη σημασία αυτού του πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού.

Για να περιοριστεί η φυγή επιστημόνων θα πρέπει να αλλάξει το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας.

Λόης Λαμπριανίδης
Όταν ο Κρόνος τρώει τα καλύτερα παιδιά του
Έθνος, 28/1/2012
<http://goo.gl/aPw9WX>